

հարկաւոր ծախքերը մէկդի թողունք ու գրքեր գնելու հետ ըլլանք . ատանկ բան ո՛ր տեսնուած է , : Բայց աս տեսակ խօսքերուն տգիտութենէ առաջ եկած ըլլալը՝ ինչուան հիմա ըսուած պատճառներէս բաւական իմացուեցաւ :

Հ . Գ . Մ

Տղայ իրիւելու նոր իերպ :

ՇԱԲԱԹ իրիկուն դիպուածով մը տղայ կրթելու նոր կերպ մը տեսայ : Եւ միս-մինակ կամաց կամաց Ռիալ-թոյի՝ կամրջէն վար կ'իջնայի . դիմաւ յէս մարդ մը կ'երթար միջակ տարիքով, հագուած կապուած, հետն ալ սիրուն տղայ մը . աս տղան կ'երենար թէ անկուշտ հետաքրքրութի մը ունէր որ ամէն բան հարցընէ իմանայ . ուստի մարախի պէս մէկ հարցմունքէն մէկալը կը ցատքէր անդադար : Բսկէ աղէկ բա՛ն կայ . տղոց դաստիարակները չե՛ն ըսեր թէ աս հետաքրքրութիւնը տղու մը վրայ շատ լաւ նշան է : Ի՛նչ և իցէ, տեսնեմ որ աս տղան մէյմը դէպի երկինք նայեցաւ, « Հայր, ըսաւ, աստղերը ի՛նչ են : — Որդի, ըսաւ հայրը, աստղերը աստղ են . նայէ ի՛նչպէս կը փալկիլին : — Ի՛նչն է նէ մոմ են, ըսաւ տղան : — Հա որդիս, ըսաւ հայրը, մոմի պէս բաներ են : — Ղրա՛գ են՝ չէ նէ կերոն : — Ղրա՛գ . չէ՛ տղաս . երկինքը ճրագ չըլլար . կերոն են կերոն , : Խեղճ՝ մարդը ի՛նչ՝ ընէ, կը տեսնէր որ բանը գէշ է, պատասխան չունի : « Հիմա առջևդ նայէ որ չիյնաս, ըսաւ տղուն . այնչափ բան կայ վարը, անոնց չես նայիր, ու ելեր աս աստիկ երկինք կը նայիս : — Հապա սրւոնք ի՛նչ են , » ըսաւ տղան, ու ձեռքովը

1 Ռիալթոյի կամուրջը Վենետիկի մեծ կամուրջն է . աս պատմութիւնը Կոնստանտինուպոլսի Վենետիկի հեղինակին պատմածն է որ գրեթէ ճիշդ թարգմանեցինք :

ձկնորսի մը խանութին մէջի օձաճրկները՝ կը ցուցնէր : « Ի՛նչն է տրցուցած օձաճուկ կ'ըսեն տղաս, ըսաւ հայրը . անանկ համով ու պատուական բան է աս օձաճուկն որ մարդ ուտելով չկշտանար : Բայց ասոր կաշին զգուշութեամբ կը սրկրդեն կը հանեն վրայէն՝ հագուստին թւը վեր սօթտելու պէս . ետքը (աղէկ ուշ դիր ծօ ըսածիս, օր մը դուն պիտի դարձնես իմ տունս ու ծառաներուն խօսք պիտի հասկըցնես . տանտէր մը իր բանը չգիտնայ նէ, ծառայ ըսածդ փայտի կտոր է .) ետքը կ'առնեն օձաճուկը տաք ջրի մէջ թրջոց կը դնեն քանի մը ժամ, ու անկէ ետեւ կը խաշեն, սեղան կը բերեն . ալ դուն ձէթը պղպեղը դիր, լիմոն ալ քամէ վրան ու կեր, նայէ թէ ի՛նչ կ'ուտես , » : Եւ դասախօսութիւնը մտիկ ընելէս ետեւ ինքիրենս կ'ըսէի . « Սա տղուն առած տեղեկութիւնները նայէ . օձաճուկին վրայ այնչափ բան սորվեցաւ որ ուրիշի ալ կրնայ սորվեցնել . իսկ երկնքի աստղերուն համար անտարակոյս ինչուան որ ծերանայ՝ միտքը պիտի դնէ թէ մէյմէկ մեղրամոմէ կերոններ են , » : Ի՛նչ որ է նէ, առաջ երթանք : « Հայր, ըսաւ տղան . աս որչափ միս՝ աս որչափ ուտելիք է . անոնք ամէնն ալ պիտի ուտուին : — Ի՛նչ ըսել է տղաս, ամէնն ալ կ'ուտուին . ինչու որ վաղը զատիկ է, մեծ օր է . ուստի ամէն մարդ կը նայի որ տունը սեղանը չեն ըլլայ, ու տնով տեղով կ'ուտէ կը խմէ կ'ուրախանայ : — Աղը ես ալ այնչափ պիտի ուտեմ որ ինչուան փորս ճաթի , » ըսաւ տղան ցատքըտելով : Հայրը խնտաց . էտին դարձաւ, տեսաւ որ ես կամաց կամաց ետեւէն կուգամ, ծիծաղելով մը աչք ըրաւ ինծի . ըսել կ'ուզէր թէ « Սա տղուս խելքին խօսք ունիս , » : Հարուստ խանութներուն առջևն որ հասան, հարցուց տղան թէ « Հապա

1 Եւսն Կալուէ : Աս ձուկը որ Եւրոպացոց մէջ յարգի է, Վենետիկեցիք մասնաւոր սովորութիւն ունին խթման իրիկունն ուտելու :

հոս ինչ կը ծախեն, ցցուցածը գրա-
ծախի խանութ էր: «Պիւրք կը ծա-
խեն հոս, որդի, ըսաւ հայրը: «Սայ,
ես գիրք մը կ'ուզեմ», ըսաւ տղան:
«Լեցիր սա տօները անցնին տղաս,
ես քեզի աղիւսակ մը կ'առնեմ: — Լե-
զիւսակը՝ ինչ բան է, ըսաւ տղան:
«Լեւարտ հրէս վրայ պիտուական գիրք
մը կայ նէ աղիւսակն է, ըսաւ հայրը.
ինչու որ անով ստակներուդ հաշիւը
կը գիտնաս, ըրած վաստակդ ու ծախ-
քդ համրանքի տակ կը ձգես: Լեզի-
սակը սորվեցար նէ՝ ամէն բան սոր-
ված էս: — Հապա ան ինչ բան է, ը-
սաւ տղան, ու ոսկիէ արծրթէ ե-
րիզներն՝ ու ծոպերը՝ կը ցուցնէր
մատովը: «Լնոնք երիզ ու ծոպ կ'ը-
սուին», ըսաւ հայրը: «Ինչ կը շի-
նեն ատոնցմով: — Չէս տեսներ ծո,
ըսաւ հայրը. քու հագուստիդ վրայ
ալ իմ վրաս ալ որչափ կայ անկէց.
դուն աս գիտցիր ու աղէկ միտքդ պա-
հէ, որ աշխարհքիս վրայ մարդս փառք
ու պատիւ ունենալ կ'ուզէ նէ՝ այս-
պիսի բաներով պիտի զարդարուի. չէ
նէ երեսի վրայ կը մնայ, ու հաց ալ
չգտներ, իմացա՞ր, ։ . . Ես որովհե-
տե կամաց կամաց ճանչնորեցայ ա-
սոնց հետ ու սկսայ մէկտեղ քալել,
հարցուցի հօրը թէ «Պարատուն
կ'երթայ տղադ, ։ Պարձաւ նայե-
ցաւ երեսս, ու կարծես թէ Պղատոն
կամ Լըիստոտէն է՝ սկսաւ անանկ
ծանր ու խոհեմ կերպով ըսել ինծի.
«Տղաքը դպրատուն խրկելը ան ան-
խելք ծնողաց հնարքն է՝ որոնք որ ի-
րենց ծնողական պարտքերէն փախչիլ
կ'ուզեն: Չէ. քանի որ ես ողջ եմ,
տղուս վարպետը ես պիտի ըլլամ:
Սեծ կապ է, մեծ պարտք է տղայ
կրթելը. ափսոս որ հիմակուան մար-
դիկը անհոգ են աս բանիս: Վիչ աշ-
խատանք է տղոց աս տարիքէն ամէն
աղէկ կրթութիւն տալը. առջի ծալ-
քը չանցնիր: Իմ խելքս միտքս ան է
որ սըւիկայ լաւ քրիստոնեայ, լաւ

մարդ ընեմ. . . Լն միջոցին տղան պըզ-
տիկ շնիկ մը տեսաւ որ տէրը կորսն-
ցուցած կ'երևնար. քաշեց հօրը հա-
գուստէն, «Սայ սա շնիկը կ'ուզեմ»,
կանչեց: Հայրը շուտ մը ինծի կէս բա-
րե մը տալն ու տղուն հետ մէկտեղ
շանը ետեէն վազելը մէկ ըրաւ. տը-
ղուն կամքը կատարելու համար իր
փառաւոր քարոզը կէս թողուց. ես
ալ ապշած մնացի ու կը մտմտայի թէ
ինչ դժուար բան է գործքով կատա-
րել ան բանն որ բերնով ըսելը շատ
դիւրին է:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սարսիլիա:

ՎՐԻՍՏՈՍԻ 600 տարի առաջ Փո-
կէացի յոյն գաղթականները Փոքր Լե-
սիայէն Եւրոպա անցնելով՝ աս քա-
ղաքս շինեցին Սիջերկրական ծովուն
վրայ, որ հիմա Վաղղիոյ տէրութե
առաջին մեծ ու բանուկ նաւահան-
գիստն է: Վիչ ատենուան մէջ ան-
կարծելի կերպով ծաղկեցաւ Սարսի-
լիան, ու քաղաքացիք սկսան Վաղղիոյ,
Սպանիոյ, Իտալիոյ, Հոլանտայի,
Լնգղիոյ ու արեւելքի հետ առու-
տուր ընել. ուստի Սարսիլիա քաղա-
քը խիստ հին ատենէ՝ ի վեր ծովային
վաճառականութեան կողմանէ միշտ
երեւելի եղած է: Եւ ասոր գլխաւոր
պատճառն է քովի երկիրներուն ան-
բեր ըլլալը ու իր դիրքին լաւութիւ-
նը, որով բնականապէս քաղաքացիք
վաճառականութե ետեէ կ'ըլլային:
Իսկ երբոր Վաղղիացիք Նեզայիլի
ալ տիրեցին, Սարսիլիացիք սկսան
իրենց վաճառականութիւնն ալ Լիւրի-
կէ, Լիւերիկա և ինչուան Լնտիլեան
կղզիները տարածել:

Սարսիլիայէն ելած գլխաւոր վա-
ճառքն է գինի, օղի, ու զանազան

1 Զուգը հագուստը:

2 Երիւ:

3 Փիւսիլիա: